



EUROPE DIRECT
Prešov

5
2021

Newsletter

Informačné centrum EUROPE DIRECT-PREŠOV

„EÚ bližšia k obyvateľom Prešovského kraja a obyvatelia bližší k EÚ“

Konferencia o budúcnosti Európy: Vyjadrite svoj názor



Výkonná rada schválila rokovací poriadok, ktorý upravuje zloženie a činnosť pléna Konferencie o budúcnosti Európy. Text schválený na Deň Európy 2021 skompletizuje súbor pravidiel, na základe ktorých by sa mali priority, nádeje a obavy občanov pretaviť - prostredníctvom platformy a panelov - do vykonateľných odporúčaní.

Rokovací poriadok doplní dosiaľ schválené pravidlá v oblasti pracovných metód Výkonnej rady či účasti občanov na Konferencii. Európsky parlament v ten istý deň hostí v Štrasburgu inauguračné podujatie Konferencie o budúcnosti Európy.

Zohľadnenie príspevku občanov

Plénum Konferencie o budúcnosti Európy bude pozostávať zo 108 poslancov Európskeho parlamentu, 54 zástupcov Rady (dvaja zástupcovia z každého členského štátu) a troch členov Európskej komisie, ako aj zo 108 rovnocenných zástupcov zo všetkých národných parlamentov krajín EÚ a z občanov. Na práci pléna sa zúčastní **108 občanov**, ktorí budú diskutovať o občianskych návrhoch vychádzajúcich z panelových diskusií či mnohojazyčnej digitálnej platformy: 80 zástupcov z prostredia európskych panelových diskusií občanov, z ktorých aspoň tretina bude mladšia ako 25 rokov; 27 z národných panelových diskusií občanov alebo podujatí Konferencie (jeden z každého členského štátu) a napokon predsedníčka **Európskeho fóra mládeže**.

V pléne zasadne po 18 zástupcov z Výboru regiónov a z Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru, ako aj osem zástupcov sociálnych partnerov a ďalších osem reprezentantov občianskej spoločnosti. Do diskusií o medzinárodnej úlohe EÚ bude prizvaný **vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku**. Pozvaní môžu byť aj zástupcovia kľúčových zainteresovaných strán. Plénum by malo byť rodovo vyvážené.

Diskusie budú štruktúrované tematicky - na základe odporúčaní panelových diskusií občanov a podnetov z mnohojazyčnej digitálnej platformy. Platforma predstavuje centrálny priestor, v ktorom sa budú zhromažďovať, analyzovať a publikovať príspevky zo všetkých podujatí Konferencie. Plénum predloží svoje návrhy **Výkonnej rade Konferencie**, ktorá v plnej súčinnosti a transparentnosti s plénom zostaví správu a následne ju zverejní prostredníctvom digitálnej platformy.

Konečný výsledok Konferencie bude obsiahnutý v správe spoločného predsedníctva. Trojica inštitúcií by následne mala urýchlene rozhodnúť, ako čo najúčinnnejšie - v rámci svojich kompetencií a v súlade so zmluvami EÚ - nadviazať na túto správu **konkrétnymi** opatreniami.

Poslanec Európskeho parlamentu **Guy Verhofstadt** uviedol: „Chceme vytvoriť skutočný impulz zdola nahor. Konferencia bude omnoho viac než iba cvičenie v počúvaní, bude to spôsob ako naozaj zapojiť občanov do vymedzenia našej spoločnej európskej budúcnosti. Základy už boli položené: digitálne a poradné demokratické experimenty, ktoré dosiaľ neboli vyskúšané na úrovni celej EÚ. Zaistíme, že [občania] dostanú politickú odpoveď na svoje obavy a návrhy. Je to nové a vzrušujúce a začína to dnes.“

Štátna tajomníčka Portugalskej republiky pre európske záležitosti **Ana Paula Zacarias**, zastupujúca predsedníctvo v Rade (ministrov) EÚ, vyhlásila: „Prichádzajúc z Porta do Štrasburgu na oslavy Dňa Európy a spustenie Konferencie o budúcnosti Európy mi napadajú slová prezidenta **Mária Soaresa**, keď v roku 1976 obhajoval opätovné zamýšľanie sa nad Európou a jej budúcnosťou ako permanentnú povinnosť všetkých Európanov. Spoločné úsilie, v ktorom je nutné pokročiť s pokorou, čeliac pritom historickému významu našich spoločných cieľov.“

Podpredsedníčka Európskej komisie pre demokraciu a demografiu Dubravka **Šuica** uviedla: „Táto Konferencia je pre EÚ bezprecedentnou udalosťou. Vytvárame priestor, v rámci ktorého môžu občania diskutovať so zvolenými zástupcami ako rovní s rovnými s cieľom určiť budúcnosť Európy. Toto sa dosiaľ nikdy nevyskúšalo, sme však presvedčení, že to posilní našu Európsku úniu aj našu reprezentatívnu demokraciu. A nie je lepší deň, kedy to osláviť, než 9. máj.“

Ďalší postup

Výkonná rada čoskoro ustanoví dátum prvého plenárneho zasadnutia Konferencie o budúcnosti Európy. V súčasnosti prebiehajú prípravy na panelové diskusie občanov, pričom počet udalostí a účastníkov zaregistrovaných v rámci mnohojazyčnej digitálnej platformy Konferencie narastá.

Zdroj: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_21_2402

Slovensko predložilo Komisii svoj plán obnovy a odolnosti



Komisia dostala od Slovenska konečné znenie plánu obnovy a odolnosti. V pláne sa stanovujú reformy a verejné investičné projekty, ktoré Slovensko plánuje realizovať s pomocou Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (RRF).

Mechanizmus je kľúčovým nástrojom a ústredným prvkom iniciatívy NextGenerationEU – plánu, ako môže EÚ vyjsť zo súčasnej pandémie COVID-19 silnejšia. Tento nástroj slúži na podporu investícií a reforiem až do výšky 672,5 mld. eur (v cenách z roku 2018). Skladá sa z grantov v celkovej výške 312,5 mld. eur a úverov vo výške 360 mld. eur. Mechanizmus má byť kľúčom k tomu, aby Európa vyšla z krízy silnejšia a prešla zelenou a digitálnou transformáciou.

Slovenský plán obnovy a odolnosti

Slovensko žiada v rámci mechanizmu o granty v celkovej výške 6,6 mld. eur. Plán je rozdelený do piatich hlavných politických priorít: zelená ekonomika; vzdelávanie; veda, výskum a inovácie; zdravie a verejná správa/digitalizácia. Zahŕňa opatrenia na podporu ekologických investícií, najmä do obnoviteľných zdrojov energie, dopravy a budov, a opatrenia na podporu zdravotnej starostlivosti, vzdelávania a digitalizácie verejnej správy.

Projekty zahrnuté v pláne sa vzťahujú na celé trvanie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti do roku 2026. V pláne sa navrhujú projekty vo všetkých siedmich hlavných oblastiach európskeho záujmu.

Ďalšie kroky

Komisia v nasledujúcich dvoch mesiacoch posúdi plán Slovenska na základe jedenástich kritérií stanovených v nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a jeho obsah pretransformuje do právne záväzných aktov. Posúdenie bude zahŕňať najmä preskúmanie toho, či plán prispieva k účinnému riešeniu všetkých alebo aspoň významnej podskupiny výziev identifikovaných v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny vydaných v kontexte európskeho semestra. Komisia zároveň posúdi, či plán ráta minimálne s 37 % výdavkov na investície a reformy, ktoré podporujú ciele v oblasti klímy, a 20 % výdavkov na digitálnu transformáciu.

Rada bude mať spravidla štyri týždne na to, aby prijala návrh vykonávacieho rozhodnutia Rady, ktorý jej predloží Komisia.

Ak Rada plán schváli, Slovensku bude možné vyplatiť 13 % zálohových platieb. Platby sú zároveň podmienené nadobudnutím účinnosti rozhodnutia Rady o vlastných zdrojoch, ktoré musia najprv schváliť všetky členské štáty.

Komisia doposiaľ dostala celkovo päť plánov obnovy a odolnosti – od Nemecka, Grécka, Francúzska, Portugalska a Slovenska. Aj naďalej intenzívne spolupracuje s ostatnými členskými štátmi, aby im pomohla pri vypracúvaní kvalitných plánov.

Zdroj: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_21_2046



Plán obnovy

 MINISTERSTVO
FINANCIÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Komisia chce dosiahnuť nulové znečisťovanie ovzdušia, vody a pôdy



Európska komisia prijala akčný plán EÚ: „Dosahovanie nulového znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy“ – ide o kľúčový cieľ Európskej zelenej dohody a hlavnú tému tohtoročného Zeleného týždňa EÚ. Obsahuje náčrt integrovanej vízie do roku 2050: svet, v ktorom sú úrovne znečisťovania také nízke, že už nepredstavujú hrozbu pre ľudské zdravie ani prírodné ekosystémy. Plán takisto zahŕňa opis krokov potrebných na dosiahnutie tohto stavu.

Spája všetky relevantné politiky EÚ v snahe riešiť problém znečisťovania a predchádzať mu. Osobitný dôraz pritom kladie na digitálne riešenia. Okrem toho sa plánuje aj preskúmanie príslušných právnych predpisov EÚ s cieľom odhaliť pretrvávajúce medzery a zistiť, kde treba vylepšiť vykonávanie, aby sa tieto právne povinnosti spĺňali.

Výkonný podpredseda pre Európsku zelenú dohodu Frans **Timmermans** v tejto súvislosti vyhlásil: „Cieľom zelenej dohody je vytvoriť zdravú planétu pre všetkých. Ak chceme zabezpečiť netoxické prostredie pre ľudí i planétu, musíme začať konať. Akčný plán udáva smerovanie našej práce. Nové zelené technológie, ktoré už máme k dispozícii, pomáhajú znižovať mieru znečisťovania a prinášajú nové podnikateľské príležitosti. Aj európske úsilie o obnovu hospodárstva, ktoré bude čistejšie, spravodlivejšie a udržateľnejšie, musí prispievať k dosahovaniu cieľa nulového znečistenia.“

Komisár pre životné prostredie, oceány a rybárstvo Virginijus **Sinkevičius** dodal: „Znečisťovanie životného prostredia má negatívny vplyv na naše zdravie, predovšetkým v najzraniteľnejších a sociálne znevýhodnených skupinách obyvateľstva. Takisto je jednou z hlavných príčin straty biodiverzity. Existuje čoraz viac dôvodov, prečo EÚ má zastávať vedúcu úlohu v boji proti znečisťovaniu. Na základe akčného plánu nulového znečisťovania vytvoríme zdravé prostredie na život pre Európanov, prispejeme k odolnej obnove hospodárstva a naštartujeme prechod na čisté, obehové a klimaticky neutrálne hospodárstvo.“

Akčný plán má poslúžiť na dosiahnutie cieľa zdravej planéty pre zdravých ľudí do roku 2050. Zahŕňa čiastkové ciele, ktoré majú pomôcť znížiť znečisťovanie pri zdroji do roku 2030 v porovnaní so súčasným stavom. **Konkrétne: zlepšiť** kvalitu ovzdušia v snahe znížiť počet predčasných úmrtí spôsobených jeho znečistením o 55 %; **zredukovať** množstvo odpadu a plastov, ktoré sa dostávajú do oceánov (o 50 %), a mikroplastov uvoľňovaných do životného prostredia (o 30 %), a tak zlepšiť kvalitu vody; **znížiť** mieru straty živín a používania chemických pesticídov o 50 % s cieľom zlepšiť kvalitu pôdy; **zmierniť** podiel ekosystémov EÚ, v ktorých znečistenie ovzdušia ohrozuje biodiverzitu, o 25 %; **znížiť** počet ľudí, ktorí sú chronicky vystavení škodlivému hluku z dopravy, o 30 % a výrazne zredukovať mieru vzniku odpadu a o 50 % **znížiť** objem zvyškového komunálneho odpadu.

Plán zahŕňa náčrt viacerých hlavných iniciatív a opatrení, medzi nimi: užšie zladenie **noriem kvality ovzdušia** s aktuálnymi odporúčaniami Svetovej zdravotníckej organizácie; preskúmanie noriem **kvality vôd** vrátane riek a morí EÚ; **zníženie miery znečistenia pôdy** a podpora jej revitalizácie. Ďalej ide o preskúmanie väčšiny **právnych predpisov EÚ o odpade** s cieľom prispôbiť ich podľa zásad čistého a obehového hospodárstva; podpora **nulového znečisťovania pri výrobe a spotrebe**; predstavenie hodnotiacej tabuľky ekologickej výkonnosti regiónov na podporu **nulového znečisťovania v nich**.



Komisia bude presadzovať aj zníženie miery zdravotných znevýhodnení v dôsledku nepomerného podielu škodlivých účinkov na zdravie, ktorému v súčasnosti čelia najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva; obmedzenie vývozu škodlivých a toxických výrobkov a odpadu do tretích krajín v snahe **zmenšiť externú ekologickú stopu EÚ**; zavedenie tzv. živých laboratórií zameraných na **zelené digitálne a inteligentné riešenia pre nulové znečisťovanie**.

Zdroj:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_21_2345

Sociálny summit v Porte: všetci partneri sa zaväzujú k sociálnym cieľom do roku 2030



Partneri sa v rámci spoločného sociálneho záväzku z Porta prihlásili k trom hlavným cieľom do roku 2030 stanoveným v akčnom pláne Komisie na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv:

1. zamestnaných by malo byť najmenej 78 % ľudí vo veku 20 – 64 rokov;
2. každoročne by sa na odbornej príprave malo zúčastňovať aspoň 60 % všetkých dospelých;
3. počet ľudí ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením by sa mal znížiť aspoň o 15 miliónov vrátane najmenej 5 miliónov detí.

Tento záväzok prijali v prvý deň sociálneho samitu v Porte predsedníčka Európskej komisie, predseda Európskeho parlamentu, premiér Portugalska, ktoré aktuálne predsedá Rade EÚ, európski sociálni partneri a organizácie občianskej spoločnosti. Ďalej sa zaviazali urobiť maximum pre vybudovanie **inkluzívnejšej, sociálnejšej Európy**.

Privítali akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv a posilnili záväzok pretaviť jeho zásady na činy. Cieľom je dať do pohybu silné a spravodlivé oživenie hospodárstva sprevádzané tvorbou veľkého počtu pracovných miest.

Tento samit je pre sociálne práva v Európe dôležitým míľnikom. Sociálni partneri a občianska spoločnosť vyzývajú hlavy štátov alebo predsedov vlád EÚ, aby schválili uvedený akčný plán a jeho hlavné ciele a stanovili ambiciózne národné ciele, ktoré môžu primerane prispieť k dosiahnutiu tých európskych.

Predsedníčka Európskej komisie Ursula **von der Leyenová** v tejto súvislosti uviedla: „*Sociálne ciele Európy musia ísť ruka v ruke s jej ekologickými a digitálnymi cieľmi. Chceme sa priblížiť k plnej zamestnanosti a k tomu, aby malo viac Európanov prístup k zručnostiam, ktoré potrebujú. Zároveň chceme všetkým Európanom zabezpečiť rovnaké príležitosti v digitálnejšom a udržateľnejšom hospodárstve. Na sociálnom samite v Porte prijímame spoločný záväzok vybudovať sociálnu Európu, ktorá sa hodí do našich čias a pracuje pre všetkých.*“

Portugalský premiér António **Costa** dodal: „*Záväzok z Porta je záväzkom k budúcnosti a nádeji. Dnes sme dospeli k záveru, že prosperujúcejšie a spravodlivejšie spoločnosti dosiahneme len vtedy, ak popri plnení svojich klimatických a digitálnych cieľov budeme vykonávať aj svoj sociálny pilier.*“

Po konferencii na vysokej úrovni bude v sobotu 8. mája nasledovať neformálne zasadnutie hláv štátov alebo predsedov vlád EÚ.

Čas na výsledky

Signatári vo svojom spoločnom záväzku vítajú **akčný plán na realizáciu Európskeho piliera sociálnych práv**, ktorý Komisia predložila začiatkom marca a v ktorom sa stanovujú konkrétne opatrenia na ďalšie vykonávanie 20 zásad tohto piliera. Navrhujú sa v ňom aj hlavné ciele v oblasti zamestnanosti, zručností a sociálneho začlenenia na úrovni EÚ, ktoré sa majú dosiahnuť do roku 2030. Tento akčný plán pomôže Európe zvládnuť transformáciu, ktorú so sebou prináša nový spoločenský, technologický a hospodársky vývoj, a sociálno-ekonomické dôsledky pandémie. Zároveň pomôže zaručiť, aby sa v rámci dvojakej digitálnej a klimatickej transformácie na nikoho nezabudlo.

Dôraz na pracovné miesta, zručnosti, boj proti chudobe a znižovanie sociálneho vylúčenia

Pandémia COVID-19 mala ďalekosiahly a zásadný sociálno-ekonomický vplyv. Spoločná reakcia členských štátov a EÚ prispela k ochrane pracovných miest a živobytia občanov, ako aj k obmedzeniu mnohých negatívnych účinkov pandémie. Nezamestnanosť a nerovnosti však pravdepodobne budú pretrvávať a narastať. Účastníci konferencie na vysokej úrovni preto vyzývajú lídrov EÚ, aby nasmerovali zdroje tam, kde sú potrebné najviac.



**2021
PORTUGAL.EU**

Tvorcovia politik by mali zamerať svoje úsilie na oživenie zamestnanosti a vytváranie kvalitných pracovných miest, na investície do celoživotného vzdelávania, ktoré ľuďom umožní nadobudnúť nové alebo dodatočné zručnosti, ktoré potrebujú na to, aby uspeli **v ekologickej a digitálnej transformácii**, a na znižovanie chudoby a sociálneho vylúčenia prostredníctvom podpory rovnakých príležitostí pre všetkých.

Zdroj: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sk/ip_21_2301

Študentská stáž v Informačnom centre Europe Direct Prešov

Informačné centrum Europe Direct Prešov organizuje program neplatených študentských stáží, ktorého cieľom je poskytnúť študentom vysokých škôl príležitosť spojiť teoretické vedomosti s praktickými skúsenosťami a umožniť im oboznámiť sa so základmi činností informačného centra, EÚ a európskych inštitúcií.



Čo táto stáž ponúka?

- prax v odbore
- možnosť lepšieho umiestnenia na trhu práce
- prepojenie teórie a praxe
- získanie nových znalostí a skúseností
- odborný dohľad interného mentora
- nadviazanie profesionálnych kontaktov
- zoznámenie sa s kultúrou a etiketou daného prostredia
- zdokonalenie sa v cudzom jazyku
- účasť na konferenciách
- pomoc pri príprave podujatí

Nutné predpoklady

- záujem o dianie v Európskej únii
- prehľad o základoch fungovania EÚ, jej rozhodovacích procesoch a inštitúciách
- schopnosť pracovať s informačnými a komunikačnými technológiami

V prípade záujmu pošlite svoj životopis spolu s krátkym motivačným listom v slovenskom jazyku na adresu: europedirect@sfpa.sk

Sieť informačných centier, dokumentačných centier a konferenčných prednášateľov sa nachádza vo všetkých členských štátoch, aj v tom Vašom

Obráťte sa na vaše miestne informačné centrum Europe Direct v akomkoľvek úradnom jazyku EÚ a získajte:

- odpovede na otázky o vašich právach občana EÚ, o fondoch a pod.
- pozvánky na miestne informačné/kontaktné podujatia o EÚ
- dokumenty a publikácie EÚ
- odporúčania na zdroje informácií
- kontakty na príslušné organizácie

Obráťte sa na najbližšie európske dokumentačné centrum a získajte:

- prístup k oficiálnym publikáciám a dokumentom EÚ (v elektronickej alebo tlačenej podobe)
- pomoc pri vyhľadávaní podrobných informácií o právnych predpisoch, politikách a inštitúciách EÚ
- odborné školenia pre študentov zamerané na rešerš údajov súvisiacich s EÚ na výskumné účely

Plánujete zorganizovať vo vašom okolí podujatie zamerané na EÚ? Nájdite odborného konferenčného prednášateľa EÚ (právnicki, konzultanti, akademici).

Viac info: https://europa.eu/european-union/contact/meet-us_sk

Kde nás nájdete?

17. novembra 6600/1, 080 01

Prešov, č.m. 93

europedirect@sfpa.sk

www.edpresov.sk



EUROPE DIRECT
Prešov



[instagram.com/edpresov](https://www.instagram.com/edpresov)



facebook.com/edpresov



twitter.com/edpresov

Názory vyjadrené v diele vyjadrujú len názor autorov a Európska komisia nie je zodpovedná za prípadné použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii. Vydané s podporou Európskej komisie. Vydané za pomoci spolufinancovania EÚ.

